

Związek Harcerstwa
Rzeczypospolitej

Regulamin Okręgu ZHR

(wprowadzony do użytku organizacyjnego uchwałą Rady Naczelnej ZHR nr 33/2 z dnia 29 września 1996 r., Zmieniony uchwałami Rady Naczelnej ZHR nr 44/4 z dnia 8 listopada 1998 r., nr 51/2 z dnia 23 stycznia 2000 r., nr 77/5 z dnia 26 listopada 2005 r., nr 96/4 z dnia 20 czerwca 2009 r., nr 121/4 z dnia 27 września 2014 r., nr 128/7 z dnia 31 marca 2016 r. oraz nr 130/7 z dnia 18 czerwca 2016)

tekst jednolity z dnia 18 czerwca 2016

§ 1.

1. Okręg jest terenową jednostką organizacyjną Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej.
2. Okręg nabywa osobowość prawną po zarejestrowaniu w sądzie rejestrowym.
3. Okręg prowadzi działania zmierzające do finansowego i administracyjnego wsparcia pracy wychowawczej prowadzonej przez chorągwie i inne jednostki organizacyjne Związku działające na terenie okręgu.

§ 2.

1. W skład okręgu wchodzi:
  - a) chorągiew lub chorągwie harcerek,
  - b) chorągiew lub chorągwie harcerzy,
  - c) Koła Przyjaciół Harcerstwa,
  - d) inne jednostki organizacyjne działające na terenie okręgu.
2. Zasięg terytorialny okręgu obejmuje jedno województwo, o ile Rada Naczelna ZHR nie postanowi inaczej.
3. Granice okręgu powinny być zgodne z granicami powiatów.
4. Uchwałę o utworzeniu lub zniesieniu okręgu podejmuje Rada Naczelna ZHR.

§ 3.

1. Organami okręgu są:
  - a) zjazd okręgu,
  - b) zarząd okręgu,
  - c) przewodniczący zarządu okręgu,
  - d) komisja rewizyjna okręgu, z zastrzeżeniem sytuacji określonej w § 27 ust. 8 Statutu ZHR.
2. Kadencja organów okręgu trwa dwa lata, przy czym jej początek określa Zjazd ZHR.

§ 4.

1. Zjazd okręgu jest najwyższą władzą okręgu.
2. W zjeździe okręgu uczestniczą czynne instruktorki i czynni instruktorzy - z głosem stanowiącym oraz pozostałe instruktorki, pozostali instruktorzy, harcerki starsze i harcerze starsi, a także członkowie współdziałający z terenu danego okręgu.
3. Zjazd okręgu zwołuje zarząd okręgu raz na dwa lata.
4. Zjazd okręgu:
  - a) podejmuje decyzje w przedmiocie osobowości prawnej okręgu, przy czym decyzja ta wymaga zatwierdzenia przez Naczelnictwo,
  - b) ustala liczbę członków zarządu okręgu pochodzących z wyboru,
  - c) wybiera zarząd okręgu,
  - d) wybiera komisję rewizyjną okręgu lub podejmuje decyzję o rezygnacji z wyboru tej komisji zgodnie z § 27 ust. 8 Statutu ZHR,
  - e) rozpatruje sprawozdania zarządu okręgu oraz udziela absolutorium zarządowi okręgu.
5. Zjazd jest prawomocny przy obecności przynajmniej połowy czynnych instruktorek i czynnych instruktorów w pierwszym terminie, a przynajmniej jednej trzeciej tych instruktorek i instruktorów w drugim terminie.

§ 5.

1. Zarząd Okręgu, najpóźniej na 30 dni przed planowanym zjazdem okręgu zawiadamia pisemnie o dacie i porządku obrad:
  - a) komendantkę chorągwi, komendanta chorągwi, hufcowe i hufcowych, którzy informują podległe im instruktorki i instruktorów oraz harcerki starsze i harcerzy starszych,
  - b) przewodniczących kół przyjaciół harcerstwa z danego okręgu,
  - c) komisję rewizyjną okręgu,
  - d) Naczelnictwo.
2. W zawiadomieniu, o którym mowa w ustępie poprzedzającym zarząd podaje do wiadomości, drugi termin zjazdu, gdyby w pierwszym brakowało wymaganej liczby uprawnionych do głosowania.
3. Zjazd wybiera przynajmniej trzyosobowe prezydium, w tej liczbie przewodniczącego i sekretarza zjazdu oraz komisję skrutacyjną.
4. Prezydium kieruje obradami zjazdu oraz sporządza protokół.
5. Komisja skrutacyjna przeprowadza wybory.
6. W trakcie zjazdu okręgu odbywa się zbiórka ogólna instruktorek oraz zbiórka ogólna instruktorów.
7. W trakcie zjazdu okręgu odbywa się okręgowe zebranie Kół Przyjaciół Harcerstwa.
8. Protokół zjazdu, protokoły przeprowadzonych wyborów oraz powzięte przez zjazd uchwały - podpisane przez przewodniczącego i sekretarza zjazdu, zarząd okręgu przesyła w ciągu 14 dni do Naczelnictwa ZHR.

§ 6.

1. Przebieg zjazdu okręgu nadzoruje Komisarz Zjazdowy o ile z takim wnioskiem do Przewodniczącego ZHR wystąpi pisemnie zarząd tego okręgu, komisja rewizyjna okręgu, Komisja Rewizyjna Związku lub w wyniku decyzji Naczelnictwa.
2. Komisarza Zjazdowego powołuje i odwołuje Przewodniczący ZHR.
3. Wniosek zarządu okręgu, komisji rewizyjnej okręgu lub Komisji Rewizyjnej Związku, o którym mowa w ust. 1 powinien być dostarczony Przewodniczącemu ZHR najpóźniej na 25 dni przed planowanym terminem zjazdu okręgu. W przypadku nie dotrzymania tego terminu Przewodniczący ZHR nie jest związany takim wnioskiem.
4. Komisarzem Zjazdowym w okręgu nie może być instruktorka lub instruktor posiadający przydział służbowy do chorągwi wchodzącej w skład tego okręgu.
5. Komisarz Zjazdowy:
  - a) czuwa nad prawidłowością zwołania i przeprowadzenia zjazdu okręgu oraz przeprowadzonych wyborów,
  - b) rozstrzyga sprawy wątpliwe i sporne dotyczące przepisów regulujących przebieg zjazdu zgłoszone podczas zjazdu,
  - c) potwierdza swoim podpisem w protokole zjazdu okręgu prawidłowość jego zwołania i przeprowadzenia.
6. Zjazd okręgu oraz wybory przeprowadzone bez uczestnictwa Komisarza Zjazdowego, powołanego zgodnie z ust. 1-3 są nieważne.

§ 7.

1. Nadzwyczajny zjazd okręgu, z zastrzeżeniem § 11 ust. 1 litera a), zwołuje zarząd okręgu:
  - a) z własnej inicjatywy,
  - b) na wniosek Naczelnictwa Związku,
  - c) na wniosek Komisji Rewizyjnej Związku,
  - d) na wniosek komisji rewizyjnej okręgu
  - e) na wniosek jednej trzeciej instruktorek i instruktorów okręgu.
2. Nadzwyczajny zjazd okręgu powinien się odbyć w ciągu sześciu tygodni od dnia wpływu wniosku w sprawie zwołania tego zjazdu.
3. Programu obrad nadzwyczajnego zjazdu okręgu nie można rozszerzyć poza sprawy, dla których został zwołany.

§ 8.

1. Pierwszy zjazd okręgu po jego powołaniu przez Radę Naczelną zwołuje Przewodniczący ZHR w trybie przewidzianym w § 5 niniejszego regulaminu.
2. Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się odpowiednio do zwołania nadzwyczajnego zjazdu okręgu w przypadku beczynności zarządu okręgu.

§ 9.

1. Zarząd kieruje działalnością okręgu oraz reprezentuje go na zewnątrz.
2. W skład zarządu okręgu wchodzi:
  - a) z urzędu: komendantka albo komendantki chorągwi harcerek, komendant albo komendanci chorągwi harcerzy, okręgowy kierownik kół przyjaciół harcerstwa lub przedstawiciel kół przyjaciół harcerstwa z terenu okręgu,
  - b) wybrani przez zjazd okręgu członkowie zarządu w liczbie ustalonej przez zjazd okręgu.
3. Zarząd okręgu wybiera ze swojego składu: przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i skarbnika.
4. Zarząd okręgu podejmuje decyzje kolegialnie, zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.
5. Wybór przewodniczącego i skarbnika wymaga zatwierdzenia przez Naczelnictwo.
6. W uzasadnionych wypadkach zarząd może odwołać z funkcji: przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i skarbnika.
7. W przypadku opróżnienia funkcji członka zarządu, zarząd dokonuje kooptacji z zastrzeżeniem, że liczba członków dokooptowanych nie może przekroczyć jednej trzeciej składu zarządu.
8. Do zakresu działania zarządu okręgu należy:
  - a) propagowanie idei harcerskiej,
  - b) nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych ZHR z danego okręgu,
  - c) reprezentacja ZHR wobec organów państwowych i innych jednostek organizacyjnych,
  - d) zarządzanie majątkiem Związku,
  - e) uzyskiwanie środków materialnych na rzecz Związku,
  - f) w razie możliwości wspieranie materialne jednostek Związku z danego okręgu.
9. Zarząd Okręgu ma szczególne obowiązki organizacyjne:
  - a) rzetelnego prowadzenia dokumentacji organizacyjnej, finansowej i gospodarczej Okręgu,
  - b) terminowej sprawozdawczości zewnętrznej wynikającej z ogólnie obowiązujących przepisów prawa,
  - c) terminowej sprawozdawczości wewnątrzorganizacyjnej wynikającej z odpowiednich przepisów Związku oraz uchwał i zarządzeń Naczelnictwa, a w szczególności do terminowego przedstawiania danych finansowych i bilansowych.

§ 10.

1. Przewodniczący zarządu okręgu kieruje pracą zarządu okręgu.
2. Do zakresu działania przewodniczącego należy:
  - a) reprezentowanie okręgu w Radzie Naczelnej ZHR,
  - b) zwoływanie posiedzeń zarządu okręgu i przewodniczenie ich obradom,
  - c) nadzór nad prowadzeniem rejestru kół przyjaciół harcerstwa z danego okręgu,
  - d) nadzór nad prowadzeniem ewidencji członków współdziałających,
  - e) prowadzenie dokumentacji okręgu w tym teczki korespondencji przychodzącej i wychodzącej, protokołów posiedzeń zarządu i uchwał zarządu,
  - f) prowadzenie rejestru pełnomocników zarządu okręgu,
  - g) nadzór nad realizacją zadań zarządu okręgu,
  - h) wyrażanie opinii na temat pracy komendantów chorągwi w zakresie realizowania zadań zarządu okręgu podczas zaliczenia służby instruktorskiej oraz na zbiórce ogólnej instruktoerek i zbiórce ogólnej instruktorów,
  - i) wyrażanie opinii na temat pracy szczepowych i przewodniczących zarządu obwodu przy zaliczaniu służby instruktorskiej.
3. Zarząd okręgu może powierzyć innym osobom wykonywanie zadań wymienionych w ustępie poprzedzającym w lit. e) i f), co nie zwalnia przewodniczącego od nadzoru nad ich prawidłowym wykonaniem.
4. W przypadku czasowej niezdolności do sprawowania funkcji przewodniczącego, a także opróżnienia funkcji przewodniczącego do dnia wyboru następcy, obowiązki przewodniczącego z wyjątkiem określonych w ust. 2 lit. a) wykonuje wiceprzewodniczący zarządu okręgu.

§ 11.

1. W razie stwierdzenia rażących uchybień w działalności Zarządu Okręgu, polegających na nie wywiązywaniu się z obowiązków wynikających z § 9 ust. 8, a także na nieprzestrzeganiu przepisów prawa, Statutu Związku i regulaminów wewnętrznych, Naczelnictwo może w drodze uchwały:
  - a) odwołać Zarząd Okręgu, jednocześnie powołując pełnomocnika oraz zwołując Nadzwyczajny Zjazd Okręgu, który powinien się odbyć w terminie do dwunastu tygodni od dnia podjęcia uchwały lub

- b) zawiesić Zarząd Okręgu na okres nie dłuższy niż osiem tygodni od dnia podjęcia uchwały, jednocześnie powołując pełnomocnika oraz ustalając warunki przywrócenia Zarządu Okręgu.
- c) W wyjątkowych wypadkach Naczelnictwo może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 1 litera b), jednak nie więcej niż o cztery tygodnie.
2. Uchwała Naczelnictwa w przedmiocie odwołania lub zawieszenia Zarządu Okręgu jest natychmiast wykonalna. Naczelnictwo niezwłocznie przesyła odpis uchwały wszystkim członkom zainteresowanego Zarządu Okręgu za pomocą poczty, poczty elektronicznej lub faksu, a także doręcza odpis uchwały do siedziby okręgu oraz do Komisji Rewizyjnej Okręgu.
  3. Pełnomocnicy, o których mowa w ust. 1 litera a) oraz litera b) działają na podstawie pisemnych pełnomocnictw udzielonych przez Naczelnictwo.
  4. W razie spełnienia wszystkich warunków ustalonych w uchwale Naczelnictwa, o której mowa w ust. 1 litera b), Naczelnictwo niezwłocznie przywraca Zarząd Okręgu i cofa pełnomocnictwa, o których mowa w ust. 4. W razie niespełnienia któregokolwiek z warunków ustalonych w uchwale Naczelnictwa, o której mowa w ust. 1 litera b), Naczelnictwo podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1 litera a).
  5. Od uchwał, o których mowa w ust. 1 przysługuje zainteresowanemu Zarządowi Okręgu odwołanie do Rady Naczelnej. Odwołanie wraz z uzasadnieniem należy wnieść na ręce Przewodniczącego w terminie dwóch tygodni od doręczenia odpisu uchwały Naczelnictwa do siedziby okręgu. Rada Naczelna powinna zebrać się na nadzwyczajnym posiedzeniu w terminie dwóch tygodni od otrzymania odwołania przez Przewodniczącego. W wyniku wniesienia odwołania Rada Naczelna może podtrzymać uchwałę Naczelnictwa lub przywrócić Zarząd Okręgu ze skutkiem od dnia wskazanego w uchwale Rady Naczelnej. Przywrócenie Zarządu Okręgu odwołanego na podstawie ust. 1 litera a) powoduje wygaśnięcie pełnomocnictw, o których mowa w ust. 4 oraz oznacza odwołanie Nadzwyczajnego Zjazdu Okręgu. Przywrócenie Zarządu Okręgu zawieszono na podstawie ust. 1 litera b) powoduje wygaśnięcie wyżej wymienionych pełnomocnictw.
  6. Żaden z członków zawieszono Zarządu Okręgu nie może w okresie zawieszenia wykonywać jakichkolwiek czynności związanych z kierowaniem działalnością okręgu oraz reprezentowaniem okręgu na zewnątrz, o ile co innego nie wynika z uchwały Naczelnictwa, a także uczestniczyć w pracach Rady Naczelnej z prawem głosu. Członkowie zawieszono Zarządu Okręgu mają obowiązek współpracy z pełnomocnikiem powołanym uchwałą Naczelnictwa w zakresie wskazanym przez pełnomocnika lub określonym w uchwale Naczelnictwa.

§ 12.

1. Do zakresu działania komisji rewizyjnej okręgu należy kontrola działalności zarządu i przewodniczącego zarządu okręgu oraz jednostek ZHR z danego okręgu pod względem zgodności ze Statutem i innymi przepisami Związku.
2. Komisja rewizyjna przedstawia zjazdowi okręgu wnioski w sprawie absolutorium dla zarządu okręgu.
3. Komisja rewizyjna działa na podstawie regulaminu nadanego przez Komisję Rewizyjną Związku.

§ 13.

Oświadczenia woli za okręg składają:

- a) dwaj członkowie zarządu, w tej liczbie przewodniczący zarządu okręgu albo skarbnik zarządu okręgu,
- b) pełnomocnicy zarządu okręgu - w zakresie określonym w pełnomocnictwie udzielonym w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 14.

Po wyborze członkowie zarządu okręgu składają pisemne oświadczenia potwierdzone własnoręcznym podpisem o treści: „W poczuciu pełnej odpowiedzialności podejmuję się prowadzenia (nazwa okręgu) i zobowiązuję się do przestrzegania obowiązujących w tym zakresie przepisów państwowych, Statutu i innych przepisów Związku oraz prowadzenia prawidłowej gospodarki majątkiem Związku”.

§ 15.

1. Okręg powołuje Rada Naczelna z własnej inicjatywy, na wniosek grupy instruktorek i instruktorów albo Naczelnictwa.
2. Uchwała Rady Naczelnej w sprawie powołania okręgu określa:
  - a) nazwę i siedzibę okręgu,
  - b) zasięg terytorialny okręgu poprzez wyliczenie powiatów wchodzących w jego skład,
  - c) termin pierwszego zjazdu okręgu.
3. Rada Naczelna decyduje o zniesieniu okręgu z własnej inicjatywy lub na wniosek zjazdu okręgu albo Naczelnictwa.

4. Uchwała Rady Naczelnej w sprawie zniesienia okręgu określa:

- a) likwidatora,
- b) termin zakończenia likwidacji,
- c) przynależność jednostek organizacyjnych z danego okręgu.

5. Likwidator zabezpiecza majątek i dokumenty okręgu oraz przedstawia Radzie Naczelnej sprawozdanie z likwidacji.

§ 16.

1. Dla usprawnienia pracy harcerskiej w środowisku lokalnym Zarząd Okręgu może, na wniosek zainteresowanych środowisk, powołać obwód. Obwód powołuje się i likwiduje w drodze uchwały Zarządu Okręgu. O powołaniu i likwidacji obwodu Zarząd Okręgu zawiadamia Naczelnictwo przesyłając odpis uchwały.

2. Obwód tworzą hufiec lub hufce harcerek, hufiec lub hufce harcerzy oraz koła przyjaciół harcerstwa i inne jednostki organizacyjne ZHR z terenu jednej lub kilku gmin.

3. Obwodem kieruje przewodniczący obwodu i zarząd obwodu.

4. Przewodniczącego oraz zarząd obwodu powołuje, odwołuje a także ich kompetencje określa zarząd okręgu.

§ 17.

Przepisy niniejszego regulaminu dotyczące komendantki chorągwi harcerek i komendanta chorągwi harcerzy stosuje się odpowiednio do namiestniczki Naczelniczki Harcerek i namiestnika Naczelnika Harcerzy.